

Referat fra

Møte i Rådgivende gruppe 29. mai 2019

Sted: Abels gate 5, Møterom Sirkuss

Tid: 1000 - 1500

Referent:

Til stede: Håvard Kolle Riis (leder), Rune Brandshaug, Karin Rydving, Hilde Trygstad, Hilde Høgås, Mona Magnussen, Anita Bergsvenkerud

Fra Unit, seksjon for bibliotek tjenester deltok: Jone Thingbø, Asbjørn Risan, Gro-Anita Mortensen, Anne Munkebyaune, Erling Fossan.

Forfall: Ingen.

RG-2019/21 Konstituering av møtet

Referat fra møte i april er sendt ut på høring og justert etter et innspill. Det ble godkjent i møtet. Det ble bemerket at saklisten hadde feil møtedato og at det skulle stått 4. april. Unit ble bedt om å følge opp sak RG-2019/19 om Marc Edit med Ex Libris for å finne en løsning på det. Institusjonene informerte om at de ikke hadde planer om å sende filer til Unit for gjennomgående retting.

RG-2019/22 Felles retningslinjer for fjernlån

Saken gjelder standardisering av retningslinjer for fjernlån i konsortiet, og er en oppfølging fra møtet i februar der Unit ba om råd knyttet til felles retningslinjer. RG ba om forslag til konkrete retningslinjer.

Det kom kommentarer om at seks ukers lånetid for fjernlån regnes som for lang tid å vente for interne lånere. Med sluttbrukeren i fokus er fire uker bedre.

Forslaget fra Fulfillment-gruppa om å ikke korte ned på lånetid for fjernlån ved venteliste ("Recall"), ble godkjent uten endringer.

Det forventes at institusjonene følger opp disse bestemmelsene fordi det vil gi bedre forutsigbarhet for låneren.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler at Unit i samråd med arbeidsgruppen for Fulfillment etablerer foreslåtte retningslinjer for utlånstid på minimum fire uker og «recall»-funksjonalitet for fjernlån i Alma.



RG-2019/23 Revidert mandat for arbeidsgrupper

Mandat for arbeidsgrupper er revidert fordi funksjonstid, forventninger om tidsbruk og rulleringsperiode for medlemmene har hittil ikke vært nedfelt. Mandatet gjelder Alma. Oria har eget mandat. Det ble stilt spørsmål om hvorfor Oria har eget mandat, noe som ble besvart.

Det ble påpekt at forventet tidsbruk av medlemmene bør endres til ca 10% av arbeidstiden. En grense på tre til fem eksterne medlemmer er noe strengt. Forslaget om reduksjon av antall medlemmer var basert på det tidligere vedtatte mandatet, men det var enighet om at dette kunne være begrensende og at det burde justeres. Det er en fordel å dele på byrdene, så fire til seks medlemmer ansees som mer passende

Antallet fysiske møter trenger ikke inngå i mandatet, det viktigste er at det er et reelt behov for å møtes fysisk. Igjen ble fokuset på bruk av digitale kanaler for møter og kommunikasjon framhevet. Det er fint at gruppene kan ha møter knyttet til BIBSYS-konferansen, og om nødvendig kan man kan vurdere om denne ekstra dagen skal betales av medlemmenes institusjon.

Det ble foreslått å rydde i en del kulepunkter i mandatet. De nye endringene i mandatet sendes på sirkulasjon til Rådgivende gruppe.

Tilråding:

Rådgivende gruppe godkjenner endringene i mandatet med de tilleggene og kommentarene som kom fram i møtet.

RG-2019/24 RDA Toolkit – konsortieabonnement

Dette er en oppfølging av tidligere sak om tilbud på RDA toolkit for 2019 og 2020. Det ble lagt fram to alternative modeller; 1) konsortiet opptrer som en felles enhet med felles samtidige brukere og 2) hver institusjon har sine brukere og institusjonen avgjør selv hvor mange brukere det er behov for.

Mange i gruppen informerte om at deres institusjon ville ha egne lisenser. Det ble sagt at alle institusjoner bør selv bestemme antall lisenser og betale dette selv. Derfor ble alternativ 2B anbefalt. Der faktureres hver enkelt institusjon, og alle får en 5% prisreduksjon.

Unit skal undersøke hvor mange i konsortiet som ønsker tilbudet. Unit skal også informere om muligheten til å benytte seg av en felles lisens på RDA Toolkit som Nasjonalbiblioteket tilbyr.

Tilråding:

Rådgivende gruppe anbefaler alternativ 2B for innkjøp av RDA Toolkit. Unit henter inn hvor mange lisenser hver enkelt institusjon skal ha og melder det inn til ALA som fakturerer institusjonene.



RG-2019/25 Alma status og planer

Gro-Anita Mortensen orienterte om status og planer for 2019. Generelt var RG fornøyd med både status og planer, spesielt innen IT-sikkerhet og personvern. Gruppen har store forhåpninger til at brukerhåndteringen blir bedre når BUPS overtar for BIM som løsning for brukerhåndtering. Det kom også fram forventninger om at håndteringen av e-ressurser må bli bedre, med blant annet ett system å forholde seg til. Dette er Unit opptatt av – den nylig avsluttede tjenestekartleggingen har konkludert med det samme. Videre planer for 2020 vil bli tatt senere.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar status og planer for Alma til orientering.

RG-2019/26 Oria status og planer

Risan orienterte. Oppetid og responstid er innenfor fastsatte krav, noen utfordringer med svartid på detaljert visning som følges opp mot Ex Libris. Overgangen til nytt grensesnitt fortsetter, forventer at de aller fleste vil være på nytt grensesnitt før fristen 1. juli. Noe økt press på brukerstøtte i april og begynnelsen av mai pga. ferieavvikling og sykdom, men nærmer seg normalisert nå. Skydrift og testdekning vil bli prioritert på utviklingssiden, mens overgang til nytt grensesnitt og databaseløsning vil bli prioritert inn mot sommeren på administrativ side. Det vil også bli jobbet med større fleksibilitet på valg av søkefaner og søkekilder i Oria, samt universell utforming. Støtte for initiering av kopifjernlån antas må utsettes til 2020.

Det ble kommentert at detaljert visning er viktig å ha fokus på. Unit svarte at dette er noe som følges opp løpende.

Det ble stilt spørsmål om aktiviteter knyttet til universell utforming. Unit svarte at det er noen aktiviteter på dette innen seksjonen Bibliotek tjenester, men at man også avventer initiativ sentralt i Unit knyttet til universell utforming.

Nasjonalbiblioteket kommenterte at det fra deres ståsted er uheldig at støtte for kopifjernlån i Oria utsettes.

Tilråding:

Rådgivende gruppe tar status for Oria til orientering.

RG-2019/27 BIBSYS-konsortiet – Budsjettramme 2020

Thingbø redegjorde for den økonomiske situasjonen og påpekte at budsjettet i over ti år er holdt tilnærmet på samme nivå. På grunn av lønns- og prisjustering på kostnadene har dette for Unit medført stadig mindre handlingsrom til å yte tjenester. Handlingsrommet ble ytterligere redusert ved etableringen av Unit som selvstendig organisasjon. Unit ser



behov for en økning av budsjettrammen for 2020, og at dette må sees i sammenheng med ambisjonsnivået på det Unit skal levere av tjenester.

Det ble påpekt at Unit må se budsjettene på tvers av hele tjenesteporteføljen, Unit svarte at dette blir vanskelig for 2020, men at ny styringsmodell for tjenestene som kommer på plass i 2020 vil muliggjøre dette f.o.m. 2021.

Det ble en diskusjon rundt felles utfordring med effektiviseringskrav og reduserte rammebevilgninger med påfølgende behov for å kutte kostnader. I tillegg ble det påpekt at institusjonene har påtatt seg å betale inn til finansieringsfondet som Unit og Digitaliseringsstyret forvalter. Institusjonene står ovenfor tøffe prioriteringer.

Unit informerte om at de vil utarbeidet et beslutningsgrunnlag for budsjett 2020 som vil bli forelagt Rådgivende gruppe og ba om innspill på detaljeringsnivået. Gruppen påpekte at de ønsker en overordnet presentasjon av ulike alternativer der konsekvenser og muligheter for Unit og deltakende institusjoner blir belyst.

Unit spurte om når konsortiet bør bli informert om en eventuell økning av budsjettet, og ble anbefalt av gruppen å gjøre dette senest august/september.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber Unit komme tilbake med et forslag på budsjettramme som inneholder flere alternativer som hver belyser konsekvenser for Unit og deltakende institusjoner.

RG-2019/28 BIBSYS-konsortiet – Prosess frem mot valg av løsning etter dagens kontrakt

Thingbø orienterte kort om arbeidet som Unit sammen med Rådgivende gruppe og konsortiet har gjort så langt i prosessen og hvilke alternativer som er diskutert og som er uavklart.

Det ble diskutert hva som er fornuftig å gjøre på kort sikt gitt dagens rammer, men også hva som bør igangsettes av aktiviteter for å gi et best mulig grunnlag for å bestemme et fremtidig system- og tjenestelandsskap.

Det er ønskelig at Unit igangsetter aktiviteter for å definere et veikart for tjenesten, og det ble uttrykt en forventning om at dette ble gjort i en større Unit-sammenheng og ikke kun isolert til dagens BIBSYS-konsortiet. Dette ble eksemplifisert med Nasjonalt vitenarkiv, IAM-prosjektet, brukerhåndtering og forskningsdata. Unit må ta initiativ til å avklare hva slags tjenester/systemer institusjonene trenger og hva Unit skal levere. Det er ønskelig og forventet at Unit henter inn kompetansepersoner fra sektorene ved gjennomføring av disse aktivitetene.

Tilråding:

Rådgivende gruppe ber Unit om å ta initiativ til å igangsette aktiviteter for å avdekke hva slags tjenester/systemer institusjonene trenger og hva Unit skal levere.



RG-2019/29 AI søkeverktøy

Unit har fått forespørsler fra selskap som tilbyr AI-baserte verktøy som hjelpemidler inn i forskningsprosessen. Dette har vært testet ut ved noen av institusjonene. Unit ønsker innspill på tanker om tjenestene fra institusjonene og om dette er noe som skal ses på videre som en mulig fellestjeneste. Saken ble ikke ferdigbehandlet og vil følges opp på epost i etterkant av møtet.

Tilråding:

Saken sendes på epost for innspill fra institusjonene

RG-2019/30 Orienteringssaker

A) Styringsmodell fellestjenester og D) Sektorenes handlingsplaner.

Sigurd Eriksson (avdelingsdirektør) og Kristin Selvaag (prosjektleder) fra avdeling Strategi og styring orienterte.

Tjenestestylingen av fellestjenester er videreført med de modellene som var etablert, skal nå utarbeide forslag på modell(er) for å sikre god brukermevirkning og god styring på tvers av fellestjenestene. Det er opprettet et prosjekt som skal leverere forslag på styring- og finansieringsmodell. Dette skal presenteres for Digitaliseringsstyret i november 2019. Skal være forankret i sektoren. Åpent for innspill. Det er et potensial i å få færre modeller på styring for tjenestene. Tjenestestyling må samhandle godt med strategisk styring. Investeringsmidler fra finansieringsfondet skal gå til oppstart av nye tjenester, men kan også brukes til større videreutvikling av eksisterende tjenester. Handlingsplan for digitalisering lanseres på digitaliseringskonferansen i juni.

Rådgivende gruppe ga følgende innspill:

- Bibliotekene og konsortiet gir tjenester til både utdanning og forskning.
- Bibliotekene er tynt representert i strategisk side. Unit: fagutvalgenes sammensetning, representativitet og størrelse skal revideres etter ca 1 års drift.
- Lengre vei til beslutninger (forholdt seg tidligere til et styre, nå via faggrupper og til Digitaliseringsstyret (DS). Unit: DS skal ikke ned på enkelttjenester. Modell for veikart for utvikling av tjenester (nye og eksisterende) skal etableres.
- Prosess med nytt biblioteksystem – løfte opp på Unit-nivå? Se tjenester på tvers.

B) Nasjonalt vitenarkiv

Unit er tildelt 10,4 millioner til NVA i revidert budsjett 2019. Mål om å realisere en pilot på MVP (minimum viable product) i løpet av 2019. Starter med pilot på vitenarkivløsning for de som ikke har dette pr i dag. Forventer en konkret bestilling fra KD.

Utviklingen må ses i sammenheng, masterdata, autoritetsdata.



Organiseres som et prosjekt, med Frode Arntsen som prosjekteier. Vil involvere utviklere på tvers av Oslo og Trondheim for realisering. Vil kjøre på Amazon webservices.

Rådgivende gruppe ga følgende innspill:

- Det er utfordringer med CRISStin. Piloten må starte å løse dette problemet.
- Ønske om å se dette i et større perspektiv.
- Handlingsplan for Unit gir ikke mye informasjon om fremdrift i prosjektet.

C) LOR-utredning

Arve Olaussen orienterte.

LOR-utredning ble bestilt av Kunnskapsdepartementet og en rapport er oversendt KD i foreløpig utgave. Rapporten foreslår en teknisk løsning for nasjonalt LOR. Teknisk løsning er dog kun en forutsetning; delingskultur, endringsledelse etc. er viktig for å nå målet med prosjektet.

Rapporten ser kun openEQUELLA (stoppet prioritering, og lansert som open source) som mulig alternativ til DLR. Andre løsninger er proprietære eller begrenset med tanke på innhold. Rapporten anbefaler DLR på bakgrunn av vurdering av alternativene. DLR er ikke nødvendigvis den endelige løsningen, og kan enkelt byttes ut dersom det kommer nye aktører.

Rapporten viser at etterfølgelse av opphavsrett er en viktigere barriere enn kvalitet. Dette betyr at et LOR må ha støtte for tilgangsstyring på flere nivåer.

Rapporten ble bestilt uten tildelte midler og det er derfor begrenset hva omfanget av arbeidet kunne være. Prosjektet har fått kommentarer om ønske om mer (minianbud etc.), i høringsrunde, men oppdragsgiver i KD har bedt om at de mest åpenbare innvendingene blir tatt høyde for/justert og at rapporten leveres som planlagt 15. juni.

Finansiering: Ønske om å prøve å få penger fra KD, mulig alternativ vei er midler fra finansieringsfondet.

Rådgivende gruppe ga følgende innspill:

- En utfordring at det ikke er noen nasjonale føringer pr nå på deling/tilgjengeliggjøring av læringsressurser, i motsetning til i publisering. Vanskelig å få inn innhold (holdninger og praksis).
- Viktig med en prosess på kvalitetssikring av plattformen. Er den god nok? Sentral funksjon/byggekløss. Ekstern evaluering. NVA, DLR, BIRD må ses i sammenheng, også økonomisk.
- Stor variasjon i det som registreres. Behov for retningslinjer for å sikre kvalitet?
- Støtte for versjonshåndtering, samt administrative, strukturelle og beskrivende metadata.
- Viktig å gjenbruke godt materiale.
- Må se på kobling til pensumlistesystem. Som minimum støtte at pensumlistesystem kan hente/referere til materiale i LOR.



RG-2019/31 Eventuelt

Ingen saker ble meldt inn.